

VILNIAUS LIETUVIŲ NAMAI

Mokinių, atvykusių į Lietuvą iš užsienio ir turinčių mokymosi sunkumų dėl mokymosi ne gimtąja kalba arba gyvenančių kitoje kultūrinėje/ kalbinėje aplinkoje, adaptacija pradinėse klasėse.

Pradinių klasių vyr. mokytoja
Nijolė Volosevičienė

ĮTRAUKUSIS UGDYMAS

- ❖ Įtraukusis ugdymas – procesas, užtikrinantis kokybišką ugdymą(-si) visiems jo dalyviams, kai atsižvelgiama:
 - į kiekvieną mokinį,
 - tėvų (globėjų, rūpintojų) lūkesčius,
 - ugdymosi poreikių ypatumus,
 - pagalbos ir paslaugų reikmes.
- ❖ Įtraukusis ugdymas - užkertantis kelią „iškristi“ iš švietimo sistemos.
- ❖ Įtraukiojo mokymo esmė - pasiekti tokią mokymo kokybę, kuri leistų kiekvieną mokinį ugdyti optimaliu lygmeniu, vadinasi, visi mokiniai: tiek turintys SUP, tiek jų neturintys, būtų ugdomi drauge.

ATVYKIMAS

- ❖ Lietuvių namų „pagrindinė paskirtis – lietuvių kilmės tremtinių, politinių kalinių palikuonių, užsieniečių ir Lietuvos piliečių, atvykusių ar grįžusių nuolat ar laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje, vaikų, užsienyje gyvenančių Lietuvos piliečių, dėl nepalankių aplinkos veiksnių turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, bendrasis ugdymas“ (Mokyklos nuostatai Nr. V-1644).
- ❖ Mokiniai atvyksta iš įvairių pasaulio kraštų, todėl daugelis iš jų būna net negirdėję lietuvių kalbos.
- ❖ Ugdant tokius mokinius, reikia išmokyti ir kalbėti, ir rašyti, ir įsisavinti mokomąją medžiagą.
- ❖ Atvykusiųjų dažnai skiriasi tikėjimas, papročiai, tradicijos, todėl tenka ir dar viena labai svarbi misija – įskiepyti lietuvių kultūrą.

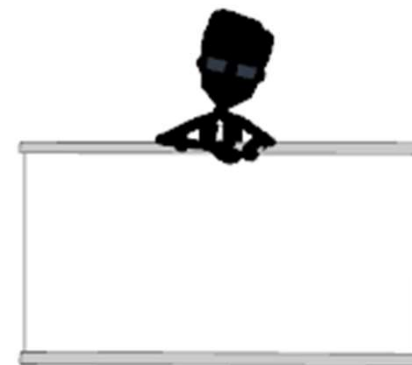
ADAPTACIJA

- ❖ Į Lietuvą atvykusiam vaikui iš užsienio ir turinčiam mokymosi sunkumų dėl mokymosi ne gimtąja kalba arba gyvenančiam kitoje kultūrinėje/ kalbinėje aplinkoje lankyti mokyklą, pirmiausia, susiduriama su adaptacijos mokykloje problema ir kylančiais sunkumais.
- ❖ **Adaptācija** [lot. adaptatio – pritaikymas, priderinimas]: žmogaus prisitaikymas prie kintančių gyvenimo sąlygų;
- ❖ Adaptacija – išgyvenimas ir prisitaikymas prie nuolat kintamos aplinkos. Svarbu, kad žmogus, gyvendamas grupėje, visuomenėje, įsisavina grupės, visuomenės patirtį, papročius, kalbą, tai yra, perima žmonijos sukurtą kultūrą ir tampa visuomenės visaverčiu nariu.
- ❖ Adaptacijos proceso rezultatas – kokybiškas mokinio ir mokyklos aplinkos sąveikavimas, santykių darna, nusistovėjusi pusiausvyra.
- ❖ Siekiant šios darnos, svarbios abiejų – mokinio ir mokyklos – integralios pastangos.

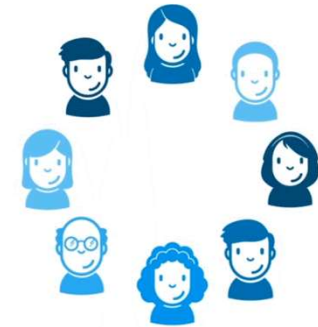
Tikslas – padėti mokiniams, atvykusiems į Lietuvą iš užsienio ir turintiems mokymosi sunkumų dėl mokymosi ne gimtąja kalba arba gyvenantiems kitoje kultūrinėje/ kalbinėje aplinkoje, sėkmingai adaptuotis klasėje, mokykloje, Lietuvoje.

Uždaviniai:

1. Susisteminti veiklos būdus bei metodus, užtikrinančius sėkmingą adaptaciją.
2. Pateikti metodines rekomendacijas.

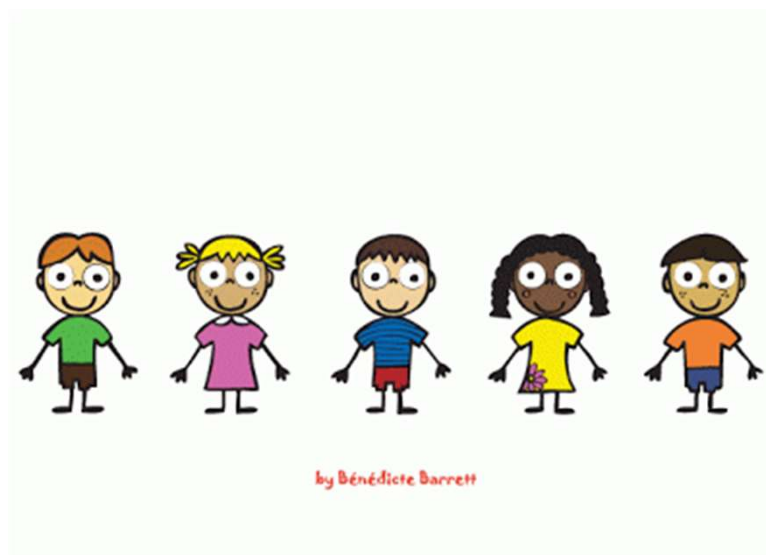
MOKYKLOS BENDRUOMENĖ

- ❖ Į adaptacijos procesą galima sėkmingai įtraukti visą mokyklos bendruomenę.
- ❖ Adaptacijos procese klasėje dirbančių pedagogų vaidmuo yra vienas iš svarbiausių.
- ❖ Pedagogas įpareigojamas sukurti tokią aplinką, kuri skatintų intelektualinę bei emocinę mokinių sklaidą, sudaryti tokias sąlygas, kurios užtikrintų sėkmingą adaptaciją naujoje ugdymo situacijoje.
- ❖ Moksleivio savijautai mokykloje turi reikšmės ne tiek mokymo medžiaga, programos, kiek pats mokymo organizavimas, mokinio ir mokytojo tarpusavio sąveika, mokyklos klimatas ir jo įtaka asmenybės formavimuisi.

KLASĒS BENDRUOMENĒ

- ❖ Vaikas, ateidamas į mokyklą, į klasę tampa jos dalimi, tad adaptacijos laikotarpiu labai svarbi klasės kolektyvo įtaka.
- ❖ Visi vaikai gimsta orientuoti į sėkmę ir pripažinimą, todėl yra natūralus noras viską gebėti, laimėti ir būti pripažintam.

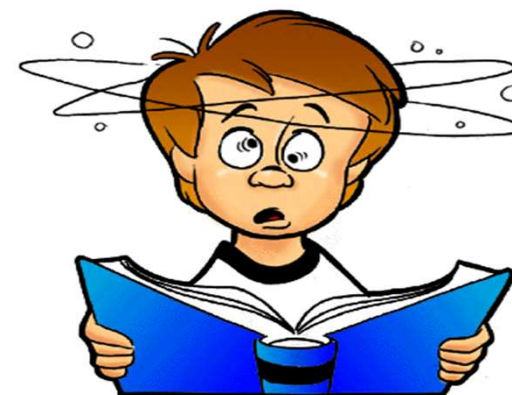

MOTYVACIJA

- ❖ Mokinio adaptaciją mokykloje lemia mokinio mokymosi motyvai, mokinių tarpusavio bendravimas, paremtas tarpusavio pagalba, bet ne konkurencija.
- ❖ Labai svarbu yra mokinio individualumo išskyrimas, naudojama individualizuota mokinio pasiekimų mokymosi sistema, kuri akcentuoja ne klaidas, o ugdytinio pasiekimus.
- ❖ Mokymosi motyvaciją ypač stiprina laukiama sėkmė. Tad reikėtų džiaugtis mažiausiais vaiko pasiekimais, akcentuoti tą sėkmę.

UGDYMO PROCESO SUNKUMAI

- ❖ Mokinių, kurie mokosi negimtają kalbą, adaptacija vyksta sunkiau, pirmiausia, pačiam mokiniui, nes nemokėjimas kalbėti, neleidžia veikti, bendrauti, bendradarbiauti bei tinkamai įsisavinti mokomąją medžiagą.
- ❖ Įsisavinant mokomąją programinę medžiagą iš pradžių kyla daug sunkumų, nes, nemokant kalbos, reikia mokytis pagal tos klasės, į kurią įkeltas mokinys, programą.
- ❖ Mokiniui susidūrus su programos sunkumais ir negebant juos įveikti, gali dingti motyvacija mokytis, kartu atsirasti ir adaptacijos sunkumų.

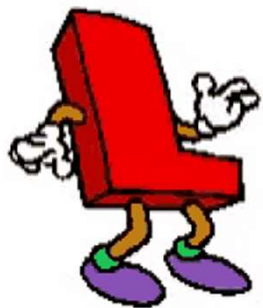
UGDYMO(SI) PROCESAS

- Susipažįstant su mokiniu, atsiranda individualus kontaktas bei individualūs aiškinimai, pasitelkiamos pagalbinės priemonės.
- Jei kažko nesupranta – leidžiama priėti ir klausti mokytojo.
- Pirmosiomis dienomis mokiniui iš klasės parenkama: „VYRESNYSIS DRAUGAS“ ar „VYRESNIEJI DRAUGAI“, kurie:
 - a) moka kalbą, kuria kalba naujokas,
 - b) nori draugauti ir padėti pamokų bei pertraukų metu,
 - c) geba bendrauti ir bendradarbiauti.

-
- ❖ Moksleivio savijautai mokykloje turi reikšmės ne tiek mokymo medžiaga, programos, kiek pats mokymo organizavimas, mokinio ir mokytojo tarpusavio sąveika, mokyklos klimatas ir jo įtaka asmenybės formavimuisi.
 - ❖ Kiekviena tema turėtų būti vaikams suprantama ir stipriai emociškai išgyventa. Tam turėtų padėti vaizdinės priemonės: piešimas, muzikavimas, dainavimas, pritaikyti kūno judesiai ir pan.
 - ❖ Supažindinant su Lietuva ir skiepijant lietuvių kultūrą, mokiniai dalyvauja edukacinėse pamokose, projektuose, ekskursijose, šventėse.

Pagalbos ranka

Lietuvių kalba

Bendravimas
paveikslėliais

Abėcėlė: raidžių
forma, tarimas.

Raidžių jungimas skaitant,
rašant.

Skaitymas.

Mokėjimas
išsiversti.
Kalbėjimas.

Matematika

Bendravimas
paveikslėliais

Skaičiai ir skaitmenys:
pavadinimai, tarimas.

Skaitmenų užrašymas.
Matematinis raštingumas.

Matematiniai ženklai,
simboliai.

Sąlygų
supratimas.

Pasaulio pažinimas

Bendravimas
paveikslėliais

Supantys žmonės: pareigų
pavadinimas, vardai.

Klasės aplinka: daiktų
pavadinimai, tarimas.

Mokyklos aplinka,
taisyklės.

Bendravimas
kalbant.

Dailė ir technologijos

Bendravimas
paveikslėliais

Priemonių pavadinimai.

Spalvų pavadinimai.

Temos ir reikalavimų
suvokimas.

Instrukcijų
sekimas ir
laikymasis.

Fizinis ugdymas

Bendravimas pagal
pavyzdį.

Pagrindinės komandos,
priemonės.

Komandų ir veiklos supratimas,
taisyklingas atlikimas.

Noras ir gebėjimas
sportuoti.

Gebėjimas
dalyvauti komandinėse
užduotyse.

Bendravimas.

Žaidimai, veikla.

Pertraukos

Bendradarbiavimas.

Tarpusavio pagalba.

Draugystė.

Nepamokinė veikla

Būreliai mokykloje

Būreliai mieste.

Dalyvavimas projektuose,
konkursuose.

Edukacinės pamokos.
Šventės.

Išvykos.

REKOMENDUOJAMOS PRIEMONĖS:

1. [HTTPS://LAVINAMUKAI.JIMDO.COM/SUKAUPT%C5%B3-PRIEMONI%C5%B3-SPINTA/KOMUNIKACIN%C4%97-VEIKLA-I/](https://lavinamukai.jimdo.com/sukaup%C5%B3-priemoni%C5%B3-spinta/komunikacin%C4%97-veikla-i/)
2. [HTTPS://VAIZDELIAI.LT/INDEX.PHP?/CATEGORIES](https://vaizdeliai.lt/index.php?/categories)
3. [HTTPS://WWW.PRESVIKA.LT/MOKAUSI-PAVEIKSLELIAIS-MOKYMO-
PRIEMONE-MARGARITA-JUREVICIENE-TOMA-JOKUBAITIENE](https://www.presvika.lt/mokausi-paveiksleliais-mokymo-priemone-margarita-jureviciene-toma-jokubaitiene)
4. [HTTPS://WWW.PRESVIKA.LT/BENDRAUKIME-PAVEIKSLELIAIS](https://www.presvika.lt/bendraukime-paveiksleliais)
5. [HTTPS://WWW.SVIESA.LT/LEIDINIAI/TAISYKLI-ATMINTIN-1-4-KLASEI99](https://www.sviesa.lt/leidiniai/taisykli-atmintin-1-4-klasei99)

REKOMENDACIJOS SÈKMINGAI ADAPTACIJAI

1. Dėmesys vaiko savijautai.
2. Individualus pažinimas, kad būtų numatyta kryptinga pagalbos ir paramos veikla.
3. Atsižvelgimas į poreikius, kurie sąlygoja ugdymo proceso pritaikymą pagal vaiko interesus ir galimybes.
4. Palankios ugdymo(si) aplinkos užtikrinimas, kurią sudaro trys tarpusavyje bendradarbiaujančios grandys: pedagogai - vaikai – tėvai.
5. Mokinių bendravimas bei bendradarbiavimas tarpusavyje.
6. Teigiamas požiūris ir pripažinimas.
7. Rekomenduojama pamokų ir pertraukų metu dažniau naudoti žaidimus, kaip adaptacijos priemonę, kadangi žaisdamas vaikas vystosi fiziškai, psichiškai ir socialiai, susipažįsta ir prisitaiko prie supančios aplinkos, žaidžiant ugdomi adaptyvumo gebėjimai, mokomasi greitai reaguoti ir rasti išeitį sudėtingose situacijose.

AČIŪ UŽ DĒMESĪ